

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421203711
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4421203711.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, vo veci starostlivosti súdu o J. W., nar. XX. XX. XXXX, zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke: X. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. E., B. XX, zastúpená Mgr. Danou Hankovou, advokátkou, so sídlom Nové Zámky, M. R. Štefánika 3, dieťa rodičov: neb. F. W., nar. XX. XX. XXXX, zom. XX. XX. XXXX, naposledy bytom I. E., B. XX a B. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XXX, za prítomnosti kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. júla 2022 č. k. 7P/110/2021-187 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/77/2019-65 zo dňa 29. 11. 2019 v časti o výživnom na J. W., nar. XX. XX. XXXX tak, že vyživovaciu povinnosť otca zvýšil zo sumy 250 eur mesačne na sumu 350 eur mesačne, počnúc od 23. 08. 2021 (I.). Zročné výživné na J. W., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 23. 08. 2021 do 30. 06. 2022 v sume 1 029,07 eura povolil otcovi splácať po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku (II.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (III.). Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom dňa 23. 08. 2021 domáhala zvýšenia výživného na vtedy ešte maloletého J. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorý jej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, zo strany otca zo sumy 250 eur mesačne na 350 eur mesačne od podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila tým, že od matky výživné nežiada, pretože je vážne zdravotne postihnutá, poberá invalidný dôchodok a je odkázaná na jej celodennú starostlivosť, ktorú jej poskytuje ona. Ďalej v návrhu uviedla, že maloletý od septembra 2021 navštevuje druhý ročník M. v I. E., s čím sú spojené zvýšené výdavky na oblečenie a obuv na prax, ako aj na stravu, ZRPŠ a učebnice. Okrem toho, uviedla, že J. má zvýšené výdavky na lieky z dôvodu alergie, dobíja mu kredit na mobil a dáva mu vreckové. Súd prvej inštancie uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/77/2019-65 zo dňa 29. 11. 2019 bol v tom čase maloletý J. W. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke X. O., otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 250 eur mesačne od 01. 06. 2019 a matka vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa od 01. 06. 2019, obaja vždy do 15-teho dňa tohto ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. V tom čase navrhovateľka - náhradná matka poberala invalidný dôchodok vo výške 158,20 eura mesačne a opatrovateľský príspevok na matku maloletého a aj na svojho otca, o ktorých sa stará, vo výške 572,36 eura mesačne.

Otec maloletého zarábala priemerne mesačne 1 677,70 eura v čistom. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemal. Matka maloletého poberala invalidný dôchodok vo výške 320 eur mesačne. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemala. Maloletý v tom čase navštevoval deviaty ročník základnej školy. Jeho potreby boli bežné na oblečenie, stravu, hygienické a školské potreby a aj vtedy už navštevoval alergológ a bral sezónne lieky na alergiu.

1.2. V danom prípade došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ktorý medzičasom dosiahol plnoletosť, ako aj na strane rodičov a navrhovateľky. Pokiaľ ide o pomery na strane navrhovateľky, pobera peňažný príspevok na opatrovanie v sume 676,22 eura mesačne a invalidný dôchodok vo výške 169,40 eura mesačne. Pokiaľ ide o jej výdavky, platí vodu 17 eur mesačne, elektrinu 10 eur mesačne, plyn 110 eur mesačne, internet a TV 50 eur mesačne, benzín 90 eur mesačne, drogériu pre celú rodinu 100 eur mesačne, úver 70 eur mesačne, potraviny 600 -700 eur mesačne pre celú rodinu a telefón 20 eur mesačne, t. j. spolu 1 147 - 1 247 eur mesačne. V domácnosti navrhovateľky žije okrem nej ešte J., J. matka, ktorá je zdravotne ťažko postihnutá, otec navrhovateľky, ktorého tiež opatruje, manžel navrhovateľky T. O. a dve deti, ktoré má s manželom. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, pobera invalidný dôchodok vo výške 344,50 eura mesačne. Je zdravotne ťažko postihnutá, je ležiaca. Ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepribudla. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, tento je zamestnaný. Podľa príjmov, ktoré preukázal, vo februári 2021 mal čistý príjem 2 334 eur, v apríli 2021 2 302 eur, v septembri 2021 1 944 eur, v októbri 2021 1 399 eur, v novembri 2021 1 368 eur a v decembri 2021 2 589,80 eura, čo spolu činí 11 936,80 eura, čo priemerne mesačne v roku 2021 činilo 1 989,47 eura. V roku 2022 mal v januári 2 317 eur, vo februári 2 908 eur, čo spolu činí 5 225 eur a priemerný mesačný príjem z toho vychádza 2 612,50 eura. Pokiaľ ide o jeho náklady na živobytie, mesačné výdavky na vodu činia 20 eur, elektrina 130 eur mesačne, elektrina s nedoplatkom 283,70 eura mesačne, plyn 80 eur mesačne, koncesionársky poplatok 4,64 eura mesačne, poistenie za škodu pri výkone povolania 13,54 eura mesačne, úver HomeCredit 292 eur mesačne, telefón 70 eur mesačne, potraviny 120 eur mesačne, smeti 18 eur mesačne, úverová karta Cetelem 144 eur mesačne, úver v Stavebnej sporiteľni 236,27 eura mesačne, hygienické potreby 15 eur mesačne, čo spolu činí 1 427,15 eura mesačne, avšak po odrátaní elektriny s nedoplatkom, čo je len dočasný výdavok, výdavky otca činia mesačne 1 143,45 eura. Ďalšia vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Má vo vlastníctve rodinný dom, ktorý prerába. Súd nezistil žiadne prekážky, ktoré by otcovi bránili v riadnom výkone jeho povolania, čo nepreukazujú ani lekárske správy od odborných lekárov. Pokiaľ ide o pomery na strane už plnoletého syna, tieto sú bežné, a to na stravu, obuv a v súvislosti s návštevou strednej školy. Okrem toho, má aj mimoriadne potreby v súvislosti so zdravotným stavom. Naďalej navštevuje alergológ. Mesačne za vitamíny a lieky sa platí 10 eur. Na oblečenie potrebuje priemerne mesačne 100 eur, hygienické potreby 10 eur mesačne, kredit na mobil 7 eur mesačne, alikvotná čiastka na potraviny 250 eur mesačne, vreckové 40 eur mesačne, čo spolu činí 417 eur mesačne. Okrem toho má ďalšie mimoriadne výdavky v súvislosti so školou a odbornou praxou. Absolvoval someliérsky kurz, za ktorý sa platilo 100 eur. Za učebnice na jeden školský rok sa platilo 40 eur, za pracovné pomôcky 30 eur na rok, oblečenie na prax 20 eur a topánky na prax 40 eur, čo spolu činí 230 eur. Priemerne mesačne tieto výdavky činia 19,17 eura. Priemerné mesačné výdavky takto spolu činia 436,17 eura.

1.3. Súd, skúmajúc odôvodnené potreby už plnoletého syna, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti navrhovateľky a rodičov a s poukazom na výpovede účastníkov konania a doložené doklady, dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný, preto zvýšil výživné zo strany otca sumu 350 eur mesačne od podania návrhu. Podľa názoru súdu otec môže v uvedenej výške prispievať na výživu už plnoletého syna, pretože je nesporné, že jeho príjem sa od posledného rozhodovania o výživnom zvýšil. Naposledy otec zarábala 1 677,70 eura mesačne v čistom. V roku 2021 už zarábala priemerne mesačne 1 989,47 eura v čistom a v roku 2022 2 612,50 eura v čistom. Pri svojom rozhodovaní súd prihliadol aj na zákon o životnom minime č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu činí od 01. 07. 2020 do 30. 06. 2021 214,83 eura mesačne, od 01. 07. 2021 do 30. 06. 2022 činí 218,06 eura mesačne a od 01. 07. 2022 už činí 234,42 eura mesačne. Z uvedeného vyplýva, že ak otec zaplatí zo svojho priemerného mesačného čistého príjmu, ktorý predstavoval v roku 2021 1 989,41 eura výživné 350 eur mesačne, zostane mu ešte 1 639,41 eura mesačne, čo je o 1 421,35 eura mesačne viac ako činí jeho životné minimum, čo je dostatočná suma na úhradu všetkých jeho životných nákladov. Ak otec zaplatí zo svojho priemerného mesačného čistého príjmu, ktorý činí v roku 2022 2 612,50 eura mesačne výživné 350 eur mesačne, zostane mu ešte 2 262,50 eura mesačne, čo je o 2 028,08 eura mesačne viac ako činí jeho životné minimum, čo je dostatočná suma na úhradu všetkých jeho životných nákladov. Okrem toho

podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým platí vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20% až 30% jeho čistého príjmu. V danom prípade má otec vyživovaciu povinnosť len voči jednému synovi a 20% z jeho priemerného mesačného čistého príjmu v roku 2021 činilo 397,89 eura a v roku 2022 činí 522,50 eura. S prihliadnutím na odôvodnené potreby už plnoletého syna, ktoré sú bežné, ale aj mimoriadne v súvislosti s návštevou strednej školy, kde sa vyžadujú na odborné predmety a odbornú prax pomôcky osobitného charakteru, ktoré značne zvyšujú nároky už plnoletého syna, súd zvýšil výživné podľa návrhu na sumu 350 eur mesačne, čo nedosahuje výšku ani 20% z priemerného mesačného príjmu otca. Zvýšením výživného od podania návrhu, t. j. od 23. 08. 2021, za obdobie od 23. 08. 2021 do 30. 06. 2022 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom v sume 1 029,07 eura, ktorú sumu mu súd povolil splácať po 50 eur mesačne podľa § 232 odsek 3, 4 CSP, aby zaplatením naraz celého nedoplatku nedošlo k ohrozeniu jeho životného minima a zároveň, aby potreby už plnoletého syna boli čo najskôr uspokojené. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, udávajúc, že s rozhodnutím súdu nemôže súhlasiť. Poukázal na to, že len pár dní pred termínom pojednávania sa musel vrátiť do Talianska a podľa pokynov zamestnávateľa vykonával prepravu tovaru po území EÚ. Túto skutočnosť ovplyvniť nevedel, jeho pracovnú činnosť nariadil zamestnávateľ, a keby sa nepodrobil jeho nariadeniu, kvalifikovalo by sa to ako porušenie pracovnej disciplíny a mohol dostať výpoveď od zamestnávateľa. Svoju neúčast' na pojednávaní dňa 13. 07. 2022 riadne e-mailovou správou ospravedlnil s odôvodnením, že musel nastúpiť do zamestnania v Taliansku. Napriek tejto skutočnosti, súd pojednával v jeho neprítomnosti a vyniesol rozsudok. Týmto konaním súdu mu bolo odopreté právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré odzneli na predchádzajúcom pojednávaní, predkladať dôkazy a navrhovať vykonanie dôkazov, teda právo na spravodlivý proces. Ďalej uviedol, že pokiaľ podľa vyjadrenia pani O., že mesačný podiel J. na stravu v jej domácnosti je 250 eur, potom pre 7 členov rodiny je to mesačne 1 750 eur, čo je vysoko nepravdepodobný výdavok, pretože s takouto sumou mesačne celá 7-členná rodina ani nedisponuje. Tiež má pochybnosti o tom, že mesačne sa za 100 eur kupuje oblečenie pre J., pokiaľ by to tak bolo, tak predpokladá, že rovnakú sumu na oblečenie vydá pani O. aj pre svoje deti, teda mesačne 300 eur na oblečenie, čo už spolu s výdavkami na potraviny a oblečenie za mesiac predstavuje 2 050 eur. Pokiaľ sa týka výdavkov na vzdelávanie, posledné dva roky kvôli COVID-19 boli školy zatvorené, vyučovalo sa online, takže výdavky boli minimálne. Výdavky na školské učebnice a pomôcky sa platia raz za školský rok, a nie mesačne. J. W. vo svojej výpovedi na pojednávaní na Okresnom súde v I. E. uviedol, že jeho priemerné mesačné výdavky takto spolu činia 436,17 eura. Má za to, že pokiaľ by sa jeho tvrdenie zakladalo na pravde, tak 7-členná rodina na prežitie potrebuje mesačne cca 3 053 eur, čo je nemožné, pri príjme, ktorý má rodina podľa vyjadrenia pani O. alebo niektorý z členov rodiny musí byť ukrátený na úkor J.. Ďalej poukázal na skutočnosť, že pri zrušení a vyporiadaní BSM sa s bývalou manželkou F. W., matkou J. dohodli, že byt, ktorý mali v BSM predajú, vyrovnajú všetky dlhy, ktoré narobila bývalá manželka a navrhol bývalej manželke, že zostatok finančných prostriedkov nechajú J., aby sa mohol postaviť na vlastné nohy. Pretože bývalá manželka sa vôbec nevyjadrila k tomuto návrhu, kupujúci zložil do notárskej úschovy zvyšnú časť kúpnej ceny a doposiaľ sú tieto finančné prostriedky uložené v depozite u notára JUDr. Dancziho. Viackrát sa snažil vec riešiť, avšak bez odozvy zo strany bývalej manželky. Je síce pravdou, že má vysoký mesačný príjem, avšak má aj vysoké životné nevyhnutné mesačné výdavky. Po rozvoze manželstva, kedy musel opustiť spoločný byt a nemal kde bývať, sa rozhodol kúpiť si starší rodinný domček v obci V., ktorý svojpomocne postupne opravuje. Keby nesplácal úver, banka by mu domček zobrala a zostal by na ulici. Na výške mesačných výdavkov, tak ako ich predložil súdu, trvá. Rozsudkom určená výška výživného je pre neho likvidačná. Nevie ju platiť, a tak ho súd dostáva do finančnej tiesne a vystavuje riziku exekučného konania, resp. trestného konania. Tiež predložil súdu lekárske správy, preukazujúce jeho zlý zdravotný stav. Má zdravotné problémy, pre ktoré je viac ako pravdepodobné, že nebude môcť naďalej vykonať kamiónovú dopravu. Tvrdenie súdu, že nezistil žiadne prekážky, ktoré by mu bránili v riadnom výkone povolania, čo nepreukazujú ani lekárske správy od odborných lekárov, je odvážnym tvrdením, pretože súd nie je znalec v odbore medicíny. Má za to, že odôvodnené potreby jeho syna sa od poslednej úpravy výživného v roku 2019 nezmenili, teda má za to, že nie je dôvod na zvýšenie výživného. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch z 13. 07. 2022 č. k. 7P/110/2021-187 a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia na pojednávaní vo veci samej, z ktorého vyplýva, že výdavky na J. W. sa jednoznačne

zvýšili. Okrem bežných výdavkov, v súvislosti s návštevou strednej školy, vznikajú už plnoletému J. W. aj mimoriadne výdavky na odborné predmety a odbornú prax, ktoré značne zvyšujú mesačné výdavky. Mal za to, že návrh na zvýšenie výživného je opodstatnený a navrhol odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť v plnom rozsahu.

4. K odvolaniu otca sa spoločným podaním písomne vyjadrila navrhovateľka a plnoletý J. W., udávajúc, že čiastka na potraviny vo výške 250 eur mesačne je podľa ich názoru primeraná, nakoľko ak túto čiastku rozpočítajú na 30 dní, tak na deň pripadá na potraviny suma cca 8,30 eura, z ktorej sumy je hradená celodenná strava J., t. j. raňajky, desiata, obed, olovrant a večera. Nemožno opomenúť, že v prípade J. ide o chlapca, ktorý je vo vývoji a majú za to, že táto suma je primeraná, dokonca sa dá povedať, že až minimálna. Tiež poukázali na to, že sám J. na pojednávaní uviedol, že nenosí obnosené šatstvo svojich bratrancov, že mu je kupované nové oblečenie, ktoré je výhradne jeho. Pokiaľ ide o náklady na oblečenie, ide o priemer výdavkov na mesiac, niekedy sa stane, že keď je potrebné kúpiť zimnú bundu so zimnými topánkami, sú náklady na oblečenie aj trojnásobné, naproti napr. nasledujúcemu mesiacu. Okrem toho, J. stále rastie, preto sú výdavky na oblečenie ešte stále takéto. Pokiaľ ide o výdavky na školu, tieto boli podľa ich názoru dostatočným spôsobom preukázané. Okrem toho počas online vyučovania musel J. navariť, pričom takto navarené jedlo musel následne odprezentovať vyučujúcemu. Teda bolo potrebné nakúpiť potraviny každý týždeň na takúto prezentáciu. Pokiaľ ide o vyporiadanie BSM, táto argumentácia otca v prvom rade nesúvisí s prejednávanou výškou výživného, avšak je treba uviesť, že po rozvoze J. rodičov, J. otec s jeho matkou vôbec nekomunikoval. Peňažné prostriedky aj uložené v úschove boli, pričom si J. matka nárokovala na výhradne polovicu z týchto peňažných prostriedkov. Otec J. nemusel opustiť byt, urobil tak dobrovoľne, s tým, že dokonca zo stien povytŕhal elektrické káble, dal odpojiť plyn a sám opustil spoločnú domácnosť. J. už päť rokov nedostal od otca darček, či už na meniny alebo na narodeniny, alebo na Vianoce, otec neprispieva ani na mimoriadne výdavky na syna vrátane výdavkov do školy pri nástupe v septembri, vrátane výletov. Čo sa týka zdravotného stavu otca, tento síce poukazuje na predložené lekárske správy, avšak z týchto lekárskejších správ, resp. z ich záverov možno vyčítať, že nálezy sú bez evidentných ložiskových zmien, bez obštrukcií a bez podstatnej zmeny v porovnaní s predošlou dokumentáciou. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by malo dôjsť k takému zásadnému zhoršeniu zdravotného stavu, na aké on sám poukazuje. Záverom poukázali aj na zaužívanú rozhodovaciu prax, podľa ktorej by výživné na všetky deti povinného malo vo všeobecnosti tvoriť približne 20% - 30% príjmu povinného, čo v prípade otca maloletého dieťaťa predstavuje sumu 522,50 eura - 783,75 eura. Pri určenom zvýšenom výživnom vo výške 350 eur mesačne stále otcovi zostane dostatočný priestor aj na iné výdavky otca vrátane úveru, bežných výdavkov na dom, ako aj na jeho živobytie, a preto túto sumu považujú za odôvodnenú, a to aj vzhľadom na už preukázané výdavky na J.. Navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

5. K vyjadreniu navrhovateľky a plnoletého syna sa písomne vyjadril otec, ktorý uviedol, že náklady na bývanie, stravu, ošatenie a hygienu pre sedemčlennú rodinu, podľa vyjadrenia X. L. na pojednávaní na súde, nekorešponujú s jej písomným vyjadrením k odvolaniu. Poukázal na výpoveď J., ktorý podrobne uviedol jeho mesačné výdavky. Tiež uviedol, že sa pridrižiava sa v plnej miere dôvodov, ktoré uviedol vo svojom odvolaní proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Predmetom konania je návrh navrhovateľky X. O., doručený súdu prvej inštancie dňa 23. 08. 2021, na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči v tom čase maloletému J. W., nar. XX. XX. XXXX, a to zo sumy 250 eur mesačne na sumu 350 eur mesačne. V podanom návrhu navrhovateľka dôvodila, že rozsudkom Okresného súdu v Nových Zámkoch č. k. 11P/77/2019 zo dňa 19. 11. 2019 bol maloletý J. zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu výživným 250 eur mesačne a matka dieťaťa bola zaviazaná prispievať na výživu syna sumou vo výške 30% zo sumy životného minima, obaja na účet ÚPSVaR Nové Zámky. J. od septembra 2021 nastúpil do 2. ročníka M. v I. E., odbor hotelová akadémia. Zvýšili sa a pribudli ďalšie výdavky na dieťa, a to na oblečenie a obuv na prax, na čipovú kartu, na stravu, na ZRPŠ, učebnice, na pracovné pomôcky, lieky na alergiu, vreckové. Otec maloletého je zamestnaný v zahraničí, jeho čistý mesačný príjem je cca 2 000 eur, ďalšiu

vyživovaciu povinnosť nemá. Matka dieťaťa je vážne zdravotne postihnutá, poberá invalidný dôchodok vo výške 340 eur mesačne a je odkázaná na celodennú starostlivosť, ktorú vykonáva ona.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 387 odsek 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Odvolací súd, vychádzajúc z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, ktoré považuje za dostačujúce pre rozhodnutie v danej veci, sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako i s jeho odôvodnením. Keďže súd prvej inštancie starostlivo prihliadol na všetky skutočnosti v konaní uvedené a tieto správne vyhodnotil, odvolací súd je toho názoru, že jeho rozhodnutie je vecne správne a na jeho správnosť nemali žiaden vplyv ani dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní.

11. K zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen celistvo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako i majetkovými pomermi rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

12. Vychádzajúc zo súdom prvej inštancie riadne zisteného skutkového stavu, dospel odvolací súd k rovnakému záveru (ako súd prvej inštancie), že v prejednávanej právnej veci je možné konštatovať takú zmenu pomerov, ktorá mala za následok zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca, a to v smere jeho zvýšenia.

13. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči v tom čase maloletému J. došlo k zmene pomerov tak na strane dieťaťa, na strane jeho rodičov, ako i navrhovateľky. Zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa nastáva vo všeobecnosti už len uplynutím času a zvýšeným vekom dieťaťa, kedy pomerne narastajú aj výdavky na zabezpečenie jeho starostlivosti a výživy a nepochybne i jeho nároky na uspokojovanie jeho životných potrieb. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie napadnutým rozsudkom bolo dieťa staršie o takmer tri roky v porovnaní s poslednou úpravou vyživovacej povinnosti otca, navyše študentom strednej odbornej školy v porovnaní s poslednou úpravou vyživovacej povinnosti otca, kedy dieťa navštevovalo základnú školu), ktoré skutočnosti samé o sebe predstavujú zvýšenie životných nákladov dieťaťa. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zmene výšky vyživovacej povinnosti otca zohľadnil všetky okolnosti relevantné pre posúdenie možností, schopností a majetkových pomerov otca prispievať na výživu t. č. už plnoletého syna, ako i odôvodnené potreby dieťaťa z hľadiska zabezpečenia jeho výživy zo strany rodičov, pričom ustálil správny právny záver o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na sumu 350 eur mesačne, počnúc od 23. 08. 2021. Pokiaľ otec v rámci ostatného rozhodovania o úprave jeho vyživovacej povinnosti poberal priemerný netto príjem vo výške 1 677,70 eura a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie napadnutým rozsudkom poberal netto príjem v roku 2021 vo výške 1 989,47 eur a za dva mesiace roku 2022 priemerný netto príjem vo výške 2 612,50 eura, je nesporne potrebné konštatovať zmenu pomerov na strane otca, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o jeho vyživovacej povinnosti. Vychádzajúc z aktuálneho príjmu otca i po odpočítaní otcom udávaných pravidelných mesačných výdavkov v súhrnnej výške 11 143,45 eura, otec má naďalej mesačne k dispozícii sumu minimálne vo výške 846,02 eura

(vychádzajúc z jeho priemerného netto príjmu za rok 2021), z ktorej bez väčších problémov je schopný prispievať na výživu t. č. plnoletého syna sumou 350 eur mesačne. Bez porovnania v tomto smere sú schopnosti a možnosti matky dieťaťa vyživovať svojho syna, pretože táto je ťažko zdravotne postihnutá, odkázaná na celodennú starostlivosť navrhovateľky a poberajúca invalidný dôchodok vo výške 344,50 eura, a tak je to v danom prípade práve otec, ktorého rodičovská zodpovednosť za výživu jeho dieťaťa, v kontexte jeho možnosti a schopnosti podieľať sa vo väčšom rozsahu na zabezpečení základných životných potrieb dieťaťa, by mala byť kľúčovou. Pokiaľ otec v podanom odvolaní spochybňoval odôvodnené potreby syna vyjadrené výškou výdavkov na dieťa sumou 436,17 eura, je potrebné uviesť, že táto suma predstavuje úplne bežné a primerané výdavky na dieťa vo veku t. č. plnoletého J. a nie je žiadnym spôsobom nereálnou, resp. neprimerane navýšenou. Rovnako nie je namieste ani paušálne násobenie tejto sumy počtom členov domácnosti navrhovateľky, pretože takého paušálne nazeranie na potreby jednotlivých členov rodiny absolútne neodzrkadľuje reálne výdavky na zabezpečenie základných životných potrieb 18-ročného dieťaťa v porovnaní s potrebami ťažko zdravotne postihnutej matky dieťaťa, resp. jeho dedka, ako ani v porovnaní s potrebami navrhovateľky ako osoby, ktorá zabezpečuje celodennú starostlivosť o 2 ťažko zdravotne postihnuté osoby. Teda, nie je možné v žiadnom prípade paušálne nazerať na výdavky jednotlivých členov rodiny navrhovateľky a takto ich len vynásobiť, s následnou argumentáciou o nemožnosti dosahovania takýchto mesačných výdavkov (resp. tomu zodpovedajúcich mesačných príjmov), pretože výdavky jednotlivých členov rodiny sú z hľadiska ich veku, spoločenského a pracovného zaradenia, zdravotného stavu a pod. odlišné.

Skutočnosti udávané otcom v súvislosti s vyporiadaním BSM s jeho bývalou manželkou- matkou J. sú z hľadiska posúdenia jeho schopností a možností vyživovať dieťa nepodstatné, bez akéhokoľvek vplyvu na výsledok tohto konania. Argumentácia otca, že pre jeho zdravotné problémy pravdepodobne nebude môcť vykonávať súčasnú prácu rovnako nie je namieste a odvolací súd sa plne stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že neboli zistené žiadne prekážky, ktoré by otcovi bránili v riadnom výkone jeho povolania zo zdravotných dôvodov, pretože uvedené otcom predložené lekárske správy nepreukazujú. Otec má jedinou vyživovaciu povinnosť, a to k synovi J. a jeho primárnym záujmom by malo byť zabezpečiť synovi taký život, aby jeho odôvodnené potreby boli pokryté, navyiac za situácie, že J. matka z vážnych zdravotných dôvodov uvedené nie je objektívne schopná zabezpečiť a dieťa v čase svojej maloletosti bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Otec namiesto toho, že bude synovi vyčítať, že tento má záujem sa zúčastniť i voľnočasových aktivít so zvýšenými výdavkami, resp. že tento o neho neprejavuje záujem ako by si predstavoval, by mal byť tou osobou, ktorá bude podporovať záujmy a aktivity svojho syna a nie mu ich vyčítať, ako i osobou, ktorá primárne prejaví pre rodiča úplne prirodzený záujem o svoje dieťa. Toto sa však, bohužiaľ, zo strany otca nedeje a i napriek tomu, že zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že v jeho schopnostiach a možnostiach je prispievať na výživu svojho syna, otec argumentuje tým, že zvýšené výživné je pre neho likvidačné, čo v danej situácii nie je namieste.

14. Pokiaľ otec vytkol súdu prvej inštancie, že neodročením pojednávania, napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie, vo veci konal a rozhodol a tým porušil jeho práva na spravodlivý súdny proces, takúto odvoláciu námietku otca odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných mu v civilnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

16. I keď z obsahu spisu je zrejmom skutočnosť, že otec mailovou správou ospravedlnil svoju neúčast na pojednávaní konanom dňa 13. 07. 2022 a žiadal o jeho odročenie z dôvodu, že pracuje v Taliansku od 03. 07. 2022 a na Slovensko sa vráti až okolo 30. 07. 2022, k čomu priložil v nemeckom jazyku pre odvolací súd nešpecifikovateľné listiny, z ktorých podľa názoru odvolacieho súdu nemožno bez ďalšieho zistiť, že tieto tvrdenia otca zodpovedajú skutočnosti. Potom ani nie je možné ustáliť to, že žiadosť otca o odročenie pojednávania bola podložená dôležitým dôvodom, tak ako to ustanovenie § 183 ods. 1 CSP predpokladá. Potom podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie postupoval správne a práva otca na spravodlivý proces zo strany súdu prvej inštancie porušené neboli.

17. Vychádzajúc zo všetkých vyššie konštatovaných skutočností, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Záverom odvolací súd udáva, že v čase od vyhlásenia tohto rozhodnutia do jeho vyhotovenia bola odvolaciemu súdu doručená správa právnej zástupkyne navrhovateľky o úmrtí matky J., ktorá skutočnosť je vyjadrená v záhlaví tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).